

Motion till riksdagen 2009/10:So245

av **Else-Marie Lindgren (kd)**

Spelmissbruk

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att komplettera socialtjänstlagen med skrivningar om kommuners skyldighet att erbjuda behandling av spelmissbruk.

Motivering

För miljontals människor är spel ett oskyldigt och trivsamt avbrott i vardagen. Men spelet har även en baksida. Den består av ökade insatser, skulder och lögner för familjen och vännerna. Ett spelberoende kan uppkomma.

Det finns ingen enkel definition på spelberoende, men kortfattat och enkelt uttryckt talar man om spelberoende som ett tillstånd där spelaren har tappat kontrollen över sitt spelande och att detta även har lett till ett antal allvarliga konsekvenser. Sådana konsekvenser är till exempel ekonomiska problem, familjeproblem eller andra fysiska eller psykiska problem såsom ångest, sömnsvårigheter och självmordstankar.

För en spelberoende handlar livet om att spela och om att varje dag ha tankarna upptagna av spel. Mycket tid går även åt till att skaffa pengar till sitt spelande, något som i sin tur ofta leder till kriminalitet. Förnekelse av problemen, både inför sig själv och inför andra, är också vanligt och gör att anhöriga drabbas hårt av spelarens beroende och lögner.

Den senaste speltrenden är nätpoker. De senaste åren har marknaden växt explosionsartat. Huvuddelen av pokerspelarna är män yngre än 25 år. Det som gör att så många lockas till just nätpoker är att det är ett snabbt spel. Det är lättillgängligt, insatserna är obegränsade och vinner man så får man pengarna direkt. De flesta lockas in i spelet genom spel med låtsaspengar – mot oerfarna spelare. När det blir riktiga pengar i potten, då ökar också spärrens mot spelande dramatiskt.

Fel! Okänt namn på

Den senast genomförda mer heltäckande vetenskapliga undersökningen om spelvanor och spelmissbruk genomfördes i Sverige för ungefär 10 år sedan. Undersökningen angav att ungefär 2 procent av befolkningen mellan 15 och 74 år har ett spelmissbruk. Mycket tyder dock på att problemen har ökat, inte minst bland unga män. Problemen med nätpoker har heller inte börjat synas så markant som det kan misstänkas att det kommer att göra ännu. Arbetet med att genomföra en ny undersökning är också påbörjat. Statens folkhälsoinstitut kan också konstatera att personer med riskabelt spelbeteende är högst i grupper med en socialt eller ekonomiskt utsatt situation. Statens folkhälsoinstitut har under senare år medverkat till rapporterna Nätpokerspelet i Sverige – omfattning, utveckling och karaktär, Underliggande biologiska orsaker till spelberoende – en kunskapsöversikt och Spelreklam och spelberoende – en intervjustudie.

Flera behandlingshem som arbetar med inriktning på spelmissbruk, som exempelvis Kolmårdens behandlingshem, vittnar om att samtalen från desperata anhöriga har ökat nu i sommar. De som ringer bor ofta i kommuner som saknar behandling för spelmissbruk och är ofta föräldrar till pojkar i 19-årsåldern.

Det är positivt att det görs en hel del från regeringens sida när det gäller att komma tillrätta med spelmissbruk. I den folkhälsoproposition som kom i början av 2008 angavs att regeringen årligen avsätter cirka 28 miljoner kronor till insatser mot spelberoende. Detta är bra, men mer behöver göras. År 2010 väntas regeringen komma med ett förslag om en ny spellagstiftning. Jag anser att det i samband med detta också måste tydliggöras vad som gäller för spelberoende och vad vi kan förvänta oss för miniminivå i form av behandling.

Svenska staten tjänar mycket pengar på spel. För att hjälpa dem som fastnat i spelberoende vore det rimligt om en viss andel av Svenska Spels intäkter gick direkt till kommunerna som genom sina socialnämnder kunde kanalisera hjälp och stöd till spelmissbrukare. Socialtjänstlagen kan också behöva kompletteras med skrivningar om spelmissbruk för att tvinga kommunerna att erbjuda spelmissbrukare behandling. Det är viktigt att det blir tydligt var ansvaret ligger.

Stockholm den 29 september 2009

Else-Marie Lindgren (kd)